

6

19-d

3

6

17 D

+3

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

M

~~21 e 30~~~~0. 19, d. 3~~

LABORES

OVINO ET TA

CHERIS

SERVANTIS

BR

LABORES
QVINQVAGINTA
CHRISTI
SERVATORIS

LABORES

QUINOAGINTA

CHRISTI

SERVATORIS

LABORES
QUINQVAGINTA
CHRISTI
SERVATORIS

Excerpti è Libro R. P. FR. THOMAE A IESV
Eremitæ Augustiniani,

Et ad lyram traducti

A SALVATORE MESQVITA LVSITANO.

Auspicijs

BEATISSIMAE
VIRGINIS MARIAE
MATRIS DEI.

ROMAE, Typis Philippi Mariæ Mancini. M. DC.LXV.

Superiorum permissu.

LABORES

QUINGVAGINTA

CHRISTI

SERVATORIS

Incipit Liber I. de Trinitate & de
Spiritu Sancto & de Angelis

A SALVATORE & DEO IN ETERNUM
Amen

BEATISSIMAE
VIRGINIS MARIAE
MATRIS DEI

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1892

AD BEATISSIMAM
VIRGINEM
DEIPARAM
VOTIVVM CARMEN.

VIS mihi præcipui, sacri quis carminis
Author?
Quisue meas ducet tenero modulamine
voces?

Num Geticam reuocabo chelym? num dulcis Arion
Plectra dabit? steteruntque altæ quo carmine Thebæ
Con-

Consurget nostri moles operosa laboris?
Hinc præcul Aoni mendacia grata loquoris,
Este proci: maius video consurgere Numen.
Enituerè poli, totumque in lumine prorsus
Splender opus: video Cælo delapsa sereno
Sidera, & hinc totam spirant præcordia Diuam.
Tu mihi Parthenias inter pulcherrima Turbas
Virgo nites, Cæli Moderatrix, Arbitra Mundi
Stella maris, Pacis Pignus, nostræque salutis
Anchora, Spes, Vellus Gedeonis, & aurea Cæli
Ianus, Davidici Turris pulcherrima Templi,
Virgo Parens, Verbi Genitrix: cui prima Parentum
Nulla fuit labes, duodeno fidere frontem
Cui redimit Diuinus Amor, quæ colla Colubri
Impia Tartarei, niuea premis inelyta planta:
Tu mihi cælestes modulos, tu carminis aurum
Virgo dabis, melius Duce te, lyra nostra canoros
Docta sonos, teneris modulatibus impleat astra.
Tu potes (atque hæc est animi fiducia nostri)
Fatidica Cephison aqua, fontemque sororum
Instillare labris, nostræ dare laurea fronti
Serta, coronato non concessura Maroni.
Tetangente, Chelys, resonabunt plectra, mouente
Dulcibus interpuncta modis. Tu nobilis Esther,
Tu potes Assueros tenere modolamine vocis
Vincere, & effusos compescere Virgo furores.

Tu

Tu mihi dà facilem diuina in carmina Phoebum.
Quo mea Strymoniu superent modulamina plectru.
Diua faue, fidibusque meis, precibusque benigna.
Annue, si qua manet sacri mihi causa laboris.
Quod canimus sit. Virgo tuum, tuaque omnia Virgo.
Iesseos quando fas est cecinisse labores.
Mater ades, nulli melius vouisse iuabit.
Quā tibi, cui quōdam (heu lachrymę) trāsfixa dolore
Corda rigent, dum Diuinus per vulnera Natus
Raptus amore ruit, Tuus, ò Medicina dolorum,
Ille labor, tuus ille dolor, tua vulnera, sanguis
Ille tuus, sæuo Ifacidum quem ducta furbre
Fudit Turba fremens, quantum pia Virgo doleres,
Tu tibi tantorum fis conscia sola laborum.
Quis tibi per tantas Virgo ò suprema procellas
Horror igt? quantas Diuino in corpore penas
Sensit amor? riguere fibris obducta cruentis
Corda, pares hausit Mater, Natusque dolores,
Ingemuit? gemis. Aeterno suspirat ab ore?
Sulpiras tu Virgo simul. Scelerata suorum
Criminadāt lachrymas? plāctus tibi noxa ministrat.
Conspuitur? tuus ille rubor. Sulcata flagellis
Sanguine terga fluunt? tuus est cruor ille, flagellum
Materno properat iaculari verbera cordi.
Vepribus insultant capiti? sua ferta Parenti
Ira dedit. Fessos humeros trabs longa fatigat.

Et

Et tua terga premit. Cadit, ingemit? obruit & te
Machina feralis. Ferrato dente tigillo
Figitur? illa tuos ferit impia cuspis amores,
Transfigitque sinus. Pendet? lacerataque ligno
Membra librat? pendent vultus, præcordia pendent
Virgo tibi, nutatque dies, animumque flagellant
Hinc, atque inde cruces. Moritur? morituraque lagues.
Ah quis perpetuis lachrymis modus? obrue saxa
Crimine plena Virum, sed saxa loquacia crimen
Exposuere Virum; ruptoque in foedere Mundi
Mille ruinarum vultus, & mille tumultus
Incestata dedit fremebundo germine Tellus:
Virgo tuos nimium Tellus miserata dolores.
Exululât Rhodopes iuga barbara, & ingemit Aemus,
Et caligantes terror præstinxit Athenas.
Quis tibi tunc animus crudeli in funere prolis,
Prolis adoratae? tenero suspiria ab ore
Qualia? & arcanum stringentia fulmina pectus?
Vulnera quis sacri sumpsit de corpore Nati
Inque tuam transfusa animam nouus arietat ensis?
Languebas stipata rosis, & amore cadebas,
Sed proh! quo pretio murex stetit ille rosarum!
Ergo tuos canimus, Cæli ò Regina, labores.
Hinc tibi Diua tuos sacramus Virgo dolores.
Tu dextram, mentemque moue; dicam effera sæui
Instrumenta mali, fusos per tela cruores

Diui-

Diuinos referam, lacrymis miscere iuuabit
 Sanguineos latices, & singultantia verba
 Verberibus, iuuat immenso indulgere dolori.
 Nostra quidem tanto succumbit Musa labori;
 Sed tu Virgo faue, votisque allabere nostris;
 Sitque tuum, quod cernis opus: mea carmina Virgo
 Te norint venisse Deam; meliorque camæna
 Spernat Arionium sacro sub pectine plectrum.
 Flectam Parthenijs adamantina corda pruinis.
 Si rigeant, lachrymas dabimus, suspiria planctus;
 Quos neque forsan amor flectet, nec funera Christi,
 Cruxue animos, tantæ flectet reuerentia Matris.
 Magnum opus aggredior, sub quo vel maxima Vatu
 Turba laboraret, minor & sub pondere tanto
 Succubuiſſet Atlas: noster tibi supplicat ardor,
 Da mentem, viresque pares, quo nostra laceſſant
 Biſtonias pia plectra fides; det blanda medullis
 Argumenta dolor; teneroque in carmine, ſenſus
 Molliat ille meos, ſacros præcordia amores
 Docta, tuū ſpirent MARIA ò dulciſſima IESVM.
 Deuotum tibi, ſurgit opus: ſi ſurgere detur,
 Debemus tibi Virgo melos; conſueta vocari, (mum
 Virgo iterū mihi Virgo faue, MARIA Eque ſupre-
 Carminibus noſtris ſcribetur gloria NOMEN!

¶ The first of these is the

the second of these is the

the third of these is the

the fourth of these is the

the fifth of these is the

the sixth of these is the

the seventh of these is the

the eighth of these is the

the ninth of these is the

the tenth of these is the

the eleventh of these is the

the twelfth of these is the

the thirteenth of these is the

the fourteenth of these is the

the fifteenth of these is the

the sixteenth of these is the

the seventeenth of these is the

the eighteenth of these is the

the nineteenth of these is the

the twentieth of these is the

the twenty-first of these is the

the twenty-second of these is the

the twenty-third of these is the

the twenty-fourth of these is the

the twenty-fifth of these is the

the twenty-sixth of these is the

the twenty-seventh of these is the

the twenty-eighth of these is the

the twenty-ninth of these is the

the thirtieth of these is the

LECTORIPPIO

Elegia .

Inter singultus animæque labantis amores ,
Hic ego te paucis Lector amice volo .
Carmē babes , lachrymasq; simul : si flere iuuabit ;

Carmen ama ; lachrymas , si cecinisse iuuat .
Insignem Thomæ à Iesu modo nacta libellum
Dextera , Diuinus dum mouet ora labor :
Vidit , & obstupuit ; Christique laboribus auctas
Credidit æterni ponderis esse notas .

Nobilitate potens , virtute potentior , illum
Inter Maurorum scripserat arma Pater :
Carcere in obscuro nitidos pius explicat ignes ,
Quos dat Relligio , quos pietatis amor .
Nempe suum referens in nomine , & omine Iesum ,
Non prius exposuit , quam bene doctus opus .

Lusiacas contempsit opes , & diuitis aula ,
Nobiliumque vices pauper Eremita obit .
Nempe Augustino , Augustæ cessere vocanti
Illecebræ , claustris castra , sagumque togæ .
Pauper , amans : , pius exardet , totusque in Iesu
Nomine quem retulit , corde & amore sedet .
Cum Maurusiæ Rex Lysius arma Sebaſtes

*Inserret, Mauros edomitura, plagis:
 Moribus insignem Thomam, pia pignora, Classi
 Preposuit nautis, militibusque Patrem.
 Sternitur, heu lachrymæ! Maurorum cæde Sebastes,
 Afrorum & Thomas vincula dura subit.
 Et quamvis potuit Libycis dare terga cauernis,
 Has tamen, & socios Relligionis amat.
 Hic Seruatoris meditatus mente labores,
 Inscriptas lachrymis transtulit in tabulas.
 Hos ego Pierio statui plorare cothurno;
 Hos ego castalio fonte madere volo.
 Thomæ ordo; (Lusus Lusum sequor) aurea Christus
 Materies, lachrymæ carmina nostra. Vale.*

IN AVTHOREM.

Admodum Reuerendi Patris
FR. FRANCISCI A S. AVGVSTINO
MACEDO.

EPIGRAMMA.

QVIS nouus hic cithara resonante auditur Ioppas ?
Sanctius omnigena qui ciet arte modos ?
Hic vere errantem Lunam, Solisque labores
Personat, atque pio pulsat amore fides.
Virginis errores, & tedia longa viarum,
Quæque timet Nato seu pericla canit.
Dulcius ad Christi conuertit plectra labores,
Quos hic perpetuos passus adusque crucem.
Sic lacrymas numeris, suspiria versibus addit,
Vt gemat ille canens, vt canat ille gemens.
Omne genus pene patiens consumpsit Iesus:
Hic flens consumit carminis omne genus.
Sanguinis hoc miscens lacrymarum & carmine riuos,
Fecit quod Christi fecerat ante latus.

IN AVTHOREM

Admodum Reuerendi Patris Ignatij Bompiani
Societatis Iesu.

EPIGRAMMA.

Saluator patitur : narrat Saluator. Verique
Est labor. Hic calamo, corpore at ille gemit.
Hic atramentum fundit: madet ille cruore
Diuino. Hic, discit, quod docet ille, pati:
Sic bene Saluator cum Salvatore laborat.
Hic hominis partes exhibet, ille Dei.

SAL-

SALVATORIS MESQVITAE POEMA. 151

De Quinquaginta Christi Saluatoris Aerumnis,

Nummen erit, qui Numen amat. Vertumnus Amātes
Vertit in id quod amant prodigiosus Amor.
Prodige Amans, Hominem effugiat Deus. Impetu Amoris
En Deus humanam versus in effigiem est.
Quantus amas, Mesquita, Deum, Saluator, Iesum!
Sanguinolenta Dei vulnera quantus amas!
Orpheus Aerumnas, vitamque, necemque Tonantis
Versibus ingeminas: Teque Deo geminas.
Mente in amante diu latet erumnosus Iesus.
En, quod mente latet, prodit Amoris opus.
Clauos, Sputa, Vepres, Hastamque, Crucemque, Necemque
Omnia mens tua fert, quæ Deus ipse tulit
Omnigenum est carmen? Deus est lugendus Amanti
Omnibus & metris, omnibus & lachrymis
Crescat, Io, Vati sua gloria. Saluatoris
Quam bene nomen habent carmina. Numen habent.

Hieronimus Petruccius
Societatis Iesu.

Iesu

*Iesu Christi Redemptoris Nostri Labores post P. Thomæ
à Iesu profaicum opus*

A Domino Salvatore Mesquita
Nobili adolescente varijs carminibus eleganter
comprehensi.

S C A Z O N.

Christi Labores flent duo, atque describunt,
Verbis solutis alter, alter ascriptis;
Mouendi vterque cordis artifex intrus,
Dolore fundens, vel stupore compingens.
Sic iure Christum, qui gemunt representant,
Thomas & hic à Iesu, & ille Saluator.

*Jacobus Albanus Ghibbesius In Alma
Vrbis Sapiencia Eloquentia Professor.*

In Fratrem

SALVATOREM A MESQUITA

Martini Mesquita

EPIGRAMMA.

QVIS nouus hic cecinit lacrymarum ad flumina Cy-
gnus?

Dulcius insuetis, qui serit astra modis?

Occiduis enatus aquis, undantia Soli

Debuit è lacrymis soluere iusta suo.

An quod Caluarie respondet Pindus? & vltro

Funereas reddit flebilis Echo notas?

Crux abit in Plectrum. Funes, bastilia; chordas;

Et pecten mestis edidicere modis.

Siue canit, gemitus sunt argumenta canenti:

Siue gemit, cantus miscet ubique dolor

Estque operæ pretium suspiria versibus addi:

Aura laborantes ut leuet illa pedes.

Sic Seruatorem vates imitatur Iesum

Omen ut accipiat, qui bene nomen habet.

c

IN

IN QVINQV AGINTA CHRISTI LABORES
A SALVATORE MESQVITA

Carminibus deploratos

LECTORI

Ioannis Mesquitæ Fratris

EPIGRAMMA.

Quem cernis mesto peraratum pollice librum
Hic Saluatoris meta laboris amor.
Concinit; at melius fletu modulatur: & undas
Carmen habet, quando lumina seua negant.
Hinc canit, & patitur; Crux Seruatoris, amanti
Dat Vati Cythara nobiliore frui.

Sal-

DIVINI SALVATORIS LABORES

Labore poetico elaboranti.

QVI Laborum Redemptoris memoriam amabilem
reddit Contentu:

Omnigenum ærumnarum genus
explicat

Omnigena Carminum harmonia.

Qui

Ita canit, ut flere videatur,

ita flet,

Ut carminibus nullus

videatur potior sensus

conuenire, quam

planctus.

Qui Musas ethnicas, orthodoxas fecit,

Et seruire Deo

Coegit.

Quem

Mira lex carminis commendat,

Pietas

Non affectata, sed innata attollit;

Cui

Lachrymæ
Melioꝛem Pierio fontem
Aperiunt:
Suspiria, potiores Apollineis
afflatus inspirant:
Gemitus
Certioꝛem de affectibus victoriam
pollicentur.
Huic ergo Musarum ocello,
Corculo, Amori,
Virginus Melquita frater
amantissimus
nouennis
Soluta numeris oratione
(quando stricta per acatem
non licet)
Hoc obsequentiis animi
monumentum D.D.Q.

ADMO-

ADMODVM R. P. M. FR. FRANCISCI A
SANCTO AVGVSTINO MACEDO

Franciscani ex obseruantia, Prouinciæ
Lusitanie, Lectoris Iubilati, in Col-
legio de Propaganda Fide,

Controuersiarum, & in

Alma Urbis Sa-
pientia Hi-

storix Ecclesiasticæ Magistri,

& S. Officij Romę

Qualifica-

toris.

C E N S V R A.

E mandatu Reuerendissi-
mi Patris Hyacinthi Li-
belli Magistri Sacri Pala-
tij perlegi, & recognoui hoc opuscu-
lum Poeticum Authore Saluatore à
Mesquita; nihil est in eo non pium,

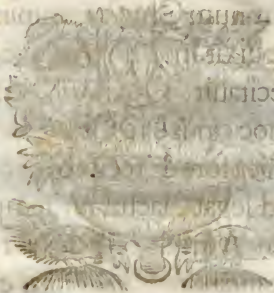
non sanctum, non plenum sensibus
immortalis animi, sese ad æternita-
tem comparantis. Id mirabile, vin-
ciri legibus carminis curas tam no-
biles, & ad numeros versuum accom-
modari suspiria, & gemitus respon-
dere concentui. Stupet hic Poetica
licentia, dum se ad religionem tradu-
ctam videt retenta, & in melius con-
uersa voluptate. Didicerunt Mu-
sæ seruire Aris, scque maculare Chri-
sto. Casti fontes hic erumpunt, non
Castalij. Parnassus in Caluariam
transijt. Diuino numine afflatus va-
tes celestis Lectores suos aura per-
flat, i quæ pios excitat affectus inno-

centis plectri iucunditate. Iuuat pu-
ra phrasis: dulces modi: numeri sua-
ues grata varietate conditi. Augetur
pietas elegantia: alitur ignis cælestis
splendore verborum. Iusto pulsui
fidium concinit virtutum harmonia.
Ecquis crederet tam inter se leges
Poeticæ, & sanctimonix conuenire?
Debemus hoc adolescenti nobili, &
studioſo, quòd hoc opere ſuſcepto,
& confecto, docuit non eſſe alienam
Poeticæ facultatē à Chriſtiana pie-
tate, & artes liberales eſſe, quæ ſe Re-
ligioni donant, eique fiunt obnoxix:
& ultra liberales liberas cum Deo
ſeruiunt: Virtutē non eſſe tetricam,
trilem-

tristemue, cum vel hilariter canendo
possit vnusquisque ad pietatem pro-
ficere. Ac perinde esse ei, qui Deum
diligat, ad eius gloriam muginari, vel
meditari. Dauid & Psaltes, & sanctus
fuit. Hymnum Christus imminente
Passione dixit. Imo & in Cruce Psal-
mum recitauit. Quare censeo Poe-
ticum hoc opus è re Christiana, &
Scholastica fore & recipio, neminẽ,
qui illud legat, iacturam temporis
facturum. Author orandus, vt per-
gat ire cantando: hoc enim cantu
Tartareus Anguis rumpitur. Hoc
meum esto verum, sincerumque iu-
diciũ. Romæ in Collegio de Pro-
pagan-

paganda Fide xj. Kal. Maij. Anno
M. DC. LXV.

Frater Franciscus à S. Augustino Macedo.

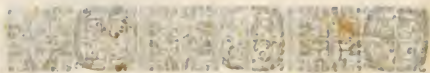

Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. Patri Magistro Sac.
Palatij Apostolici.

O. Archiep. Patracen. Vicesg.

Imprimatur,
Fr. Hyacinthus Libellus Sacri Palatij Apostol.
Magist. Ordinis Prædicatorum.

Handwritten text, likely a title or description, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or a date, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or a date, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or a date, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or a date, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or a date, written in a cursive script.

Large block of handwritten text, likely a letter or a long note, written in a cursive script.

INCHRISTI
DOMINI
LABORES.
PROOEMIUM.

 Mihi Dirçai quoniã modulamina Plectri
Non queo, Dirças ferre liceret aquas.
His ego Thebano plus corda rigentia saxo
Mollirem, ad lachrymas facta tenella meas
Et lachrymę sua plectra docent: suspiria, cantus;
Pro fidibus planctus sæpe diserta notant.
Ecquis Diuino Alcides succedet Atlanti?
Currite: Diuinus quippe laborat Amor.
Nascitur, impetitur, fugit, ingemit, esurit, ardet,
Coeditur, emoritur, spernitur, ambit,, amat.
Heu quis adorato non fixerit oscula ligno,
Quo stetit eterno pignore nostra salus?
Nos quoque Diuinos comitamur sponte labores,
Noster vt hoc multus foenore crescat amor..
Seu duro rigeat mens obdurata veneno;
Mulcebunt Elegi pectora, saxa, gelu.
Seu fremat impietas, pietatem indicet Iambus:
PRIMUM A Et

Et tragicis flectet corda cruenta modis.
 Quod furor obdurat, lyra temperet: effera blandis,
 Mollibus affuescent aspera carminibus.
 Non ego quod credam mitescere marmora posse
 Hęc scribo, solido nanque adamante rigent.
 Carmina scripserunt lachrymę, suspiria versus,
 Singultusque fibris edita cordis arant.
 O si forte ferant perarata noualia fructus,
 Et persulcatus semina reddat ager!
 Insignis Thomę pietas mihi prestitit agros:
 Hos ego Pierio fonte rigare volo.
 Prestet vtrum? flendo versus, lachrymasne canendo
 Fundere, Diuinus corda docebit Amor.
 Hoc ego. Coelestis per vulnera ceditur Agnus:
 Palpitat, & nostris consulit ille bonis.
 Membra fame, exilijs, odijque labantia cernis,
 Spiritus humano crimine vbique gemit.
 Ecquis non regemat, geinitus si saxa dedere?
 Plusquam Amphionio saxa diserta sono.
 Vel saxo fera corda rigent, Amphionai duro
 Aut adamante, Agni robora sanguis habet.
 Incipe Diuinos numeremus Musa labores,
 Si par est humeris sarcina tanta tuis.

PRIMVS

CHRISTI LABOR

Heroico Carmine descriptus.

Præfatio Cruciatuum.

Postquam præcípites violata lege Parentes
 In vetitum cecidere nefas, tunc causa malorum.
 Obstant humanis immanis semper Auernus
 Auspicijs, acies scelerum diffudit in Orbem,
 Quæ solum frangi diuino sanguine possent.
 Hinc Pater Æternus celesti captus amore
 Natum immortalem moriturum, misit in Orbem.
 Vt primum sacræ conceptus Virginis aluo
 Non operante viro, sancti sed flaminis aura est:
 Continuo ante oculos iras, tormenta, necemq;
 Vidit, & immensum pressit sub pectore pondus:
 Annuit, & mandata Patris sub corde refixit.
 Ingemuit Phlegæon, rabidæ ingemuere phalanges.
 Tunc primum Mundi auxilium, tunc prima voluptas,
 Tunc & ad infernaeperunt hoste trophæis, unguem
 Hic, hic, verus amor, mortales pandite ludes.
 Verus amor Christus, ligni cui non cruce, visa

107

A 2

Mille

*Mille cruces divīs cruciatibus undiq. plenas ,
 Diuino placuit praeuisas ponere collo
 Humana fabricante manu, si criminis umbra
 Fœdatura meum sit sæpius horrida Solem;
 O' ego si numquam venissem solis ad oras!
 Christe meis lachrymis intende, intende querelis:
 Tuq; Parens Virgo tanti miserere laboris
 Mortuus ut Mundo tibi uiuam: hæc vota benigna
 Accipe, flecto genu, & Natum reuerenter adoro.*

S E C V N D V S

CHRISTI LABOR

Elegis decantatus.

Loci exiguitas in quo nouem mensium spatio vixit.

L *Abitur in Terras Diuinus ab axe Puellus,
 Vt Mundum aspiciat deserit ecce Polum.
 Non sibi vult Turres, nec regia tecta requirit,
 Sed tantum querit Virginis ipse sinum.
 O' magnum pietatis opus! Qui Regna, domosq;
 Plantauit, parua nunc iacet in casula.
 Scit modulos Diuinus Amor, queis spirer amore,*

Pro

Propennis penas, queis volitaret, habet .
 Humanum corpus, diuino corde ligauit ,
 Corpore tormentum, gloria corde sedet .
 Sed tali hoc posuit deductum ex ordine; ut ipsum
 Gloria non corpus sacra leuare queat .
 Hinc & Natus Ade voluit similarieri; atq;
 Vt simlaretur corpore paruus adest .
 Hinc est maior Amor; penas quas passus in aluo est,
 Non alios pueros iussit ubiq; pati .
 Quis meritas reddet tanto pro munere grates?
 Quis non hoc tantum munus amare sciat?
 O' vt in ampluerent in nos tormenta, necesq;
 Queis noster semper crescere posset amor
 Tu potes humanos animos conuertere Virgo,
 Diuinaq; manu dona beata dare .
 Ergo mihi veniam da Virgo, teq; Patremq;
 Cum Nato, sacro cernere posse Polo:

TER.

TERTIUS

CHRISTI LABOR.

*Sapphicis permixto**Adonio explanatus*

Nouem mensium spatio Amorem detinet.

E Polo lapsus Dominator Orbis,
 Deserit Cælum, nitidasq; sedes,
 Vt pius Mundo referet salutem;

Munere tanto.

Ardet, & sacrum reprimat furorem
 Ipse Amor: quantum Deus, heu, laborat
 Dum nec ardendo potis est fauillam

Mittere flammam.

Flamma quæ sacra retinetur aluo,
 Orbis immensos homines potentis
 Posset, hac solum reserante Mundum

Vrere totum.

Christus ardentes cohibet furores:
 Hic labor magnus retinere sese,

-TH-

Quip-

Quippe quid Christus nisi amoris Author

Dicitur esse?

O' labor magnus! retinens amorem,

Ut magis raptus magis ipse veram,

Possit in Mundum iaculari amanti

Pectore flammam.

Ast hic est maior labor; en amicas

Cogitur Christus retinere flammam,

Namque dum sero venit ipse; tempus

Sero retardat.

Hinc tibi grates meritis benigne

Reddimus Iesu; petimusque votis,

Ut pius nostra assiduo peruras

Pectora amore.

Q V A R T V S

C H R I S T I L A B O R

Asclepiadeis inserto Gliconio expositus.

Natiuitas Domini. & corporis labores.

IAM Sol flammigeris emicat ignibus
Diuinus, radios spargit, & vndique

Lucens

*Lucens stelliferis lucibus illico
Orbem luce replet sua.*

*Sed primum radios, lumina, sidera,
Celat pauperie pressus ab impia
Non hic tecta sibi magnifice cupit,
Sed natus iacet ipse humi.*

*Huc huc Celicolum currite nunc Chori,
Celestes procures huc moueant gradus,
Cantus huc properent, hic Cythara sonent
Namque hic altionans Deus.*

*Hæc seuit rigidis quam cruciatibus,
Intempesta comas asperat horridas
Brumis tristis hyems, & niueo exarat
Crines pectine frigidus.*

*Ardes Pupe tamen : scit niuibus focus
Observare fidem, frigora, brumaque.
Corpus non tenerum ledere conscia
Cedunt ignibus en tuis.*

*Ecquis iam meritas reddere sit potis
Grates Christo tibi? Pectora concrema
Iesu, meque tuo connumera choro
Toto ut tempore te fruatur.*

Q V I N T V S

C H R I S T I L A B O R

*Senarijs deploratus Iambis**Lachrymę.*

Q Vicumque Mundum sequitur, & falso Potens
 Dominatur Orbe, nec sacrum metuit Deum

Te videat O Iesu pie: nec umquam dedit

Documenta Fors maiora, quàm loco infimo

Superbus amplam poneret sedem suam.

Quàm letus ille viuit, & nihil timens,

Te spernit impius; ebibit planctus tuos

Dulcis Redemptor: quis negat planctus mibi?

Quis prohibet oculos? flumina quis oculis negat?

Mibi flere liceat: lachryma me prius lauet.

Te nil sacrate cogit ad fletum Puer.

Sed fallor: heu te cogit infandum scelus,

Te nostra cogunt scelera; te pietas mouet.

Heu, Heu Redemptor! Heu pius, nimis pius!

Tu nostra luges scelera, tu nobis amor!

Dominus Olympi, Summe Diuorum Pater,

B

Mode-

*Moderator Orbis, Terror inferni Chaos,
 Precibus adesto, fletibus pius meis.
 Mortale cernis pectore trementi genus,
 Absterge noxas, dilue & sordes meas.
 Extorquet unum flumina tot, amens scelus:
 Extingue Christe fulmine hoc caput, aut prius
 Da flere noxas, flere da lachrymas tuas.
 O si perennes funderet fontes caput,
 Et quo bibisse ferimur infernam tuam,
 Hoc euomatur. Christe da lachrymas precor,
 Quæ corda mundo naufraga in Cælum uebant.*

S E X T V S

CHRISTI LABOR

Ad Anapæstum euocatus

Floci molestiam corporis non facit.

P*ectora duris cruciata malis
 Iesu, assiduas ponite curas:
 Abeat meror, fugiatq; dolor,
 Tuus hic sat adest labor iste Puer.
 Dum nec amans te, rebusq; tuis*

Nihil

Nihil incumbens; nihil ipse cupis;
 Tormenta ambis rigida in sacro
 Corpore semper: quali ingenti
 Captus amore, hæc quæris tanta
 Tu Pupe pati? nunc cor resera,
 Victumq; malis pectus positus
 Vndiq; curis; semper sacrum
 Quærat anorem: numquam rigidi
 Temporis omnis te terret atrox
 Rigide casus; me sæpe minor
 Animo timido cernit umbra.
 (Animum hoc vitium sequitur timidum,
 Numquam rebus credere duris.)
 Redeat felix fortuna: nihil
 Reliquum quæro; gaudere iuuat,
 Nil me reuocat; festosq; vetat
 Celebrare dies: non flere libet
 Quamuis surgat dolor ex causa.
 Nil me prohibet flore virenti
 Ornare comas; lachrymas, lachrymas
 Solum ex oculis manare veto.
 Iesu rigidum flecte cor alme
 Inter subitos tremat horrores,
 Vultus pallet, pectusq; pauet,
 Venit in stupidas gemitus voces,
 Meror lachrymas cupit ardentes,

*Flendi rigide nostra cupido,
Iuuat assuetas ferre querelas,
Veniam flenti tribuas Iesu.*

S E P T I M V S

C H R I S T I L A B O R

*Asclepiadeis, & Gliconijs catalecticis, cum
quibusdam Monometris,
decantatus.*

Circumcisio.

VIX Rex Celicolum natus in Orbe,
Vix bino aspiciens fidere Terras,
Et vix incipiens spargere luces,
Spargit sanguine amorem.

Nondum Terra, Dei lumine, plena
Nec Celum nitido Sole oriente,
Implebat nimijs lucibus astra,
Tellus sanguine rorat.

Est hic magnus amor: plaudite gentes,
Hoc, hoc Numen amans flagrat amore,
Vt mortale genus crimine captum
Damnum perderet omne

Hic

*Hic est amor
Christi planus ,
Non humanus
Sed diuinus
Extat ardor .*

*Tu Iesu amor es
Tu viuida lux
Iam pallida crux
Fit stygia spes .*

*O Tellus rubeo sanguine tincta
Diuini Pueri Bella Beata
Quàm splendes roseo tincta liquore
Regis murice sacro*

*O quæ Cœlicolum sanguine Regis ,
Tinctam lingua queat lambere terram
Talis namq; cruor vera medela est
Sanans vulnera nostra .*

OCTAVVS

OCTAVVS

CHRISTILABOR

*Trimetris Iambis, permixto Tetrametro**Trochaico Catalectico, nonnullo etiam Dimetro,**explanatus:*Discessus ob persecutionem Herodis è Patria,
& Regum historia.

H^Vmana quantum mortis impietas ferit!
 Monumenta quanto turbinat casu celer
 Fortuna! magnum quidquid, & potens fuit,
 Sublime quidquid, breuius, & grauius ruit,
 Et Regis alti nutibus cinis redit.
 Bene est: Tyrannum fugit in Ægyptum Deus,
 Solymis relictis: tanta non forsan vehit
 Fera monstra Nilus; Pharia nec puer timet;
 Timet ut Tyrannum; fugit hinc patrios lares,
 Et mille blandus Populus suffert mala.
 Superba mens Mortalium ut tandem sciat,

Non

Non tecta Regum blanda, non Tyrio domus
 Fædas veneno, aut quidquid ambitio regit
 Cælo propinquum: commoda, & patriæ focos
 Desere futurus propior, & potior Deo.
 Fuge, fuge tecta, commoda, & totum tibi
 Quod Mundus auro præbet ornatum suo.
 Heu quale Christus sustinet pondus graue
 Dum tecta deserit sua.
 Solymæ priusquam mania relinquat Puer
 Erythræa Regna pedibus aduoluit suis.
 Nitere Cælo pulchrius sidus iubet.
 Videre Reges flammæ eloquium; suis
 Hinc quisq; velox sedibus munus parat.
 Stellam sequuntur præuiam, & tandem crucis
 Herodis aulam passu anhelanti tenent:
 Et qua Puelli Regis exorti viam
 Captare liceat, corde deuoto rogant.
 Obstupuit ille, pressit at stomachum, ueni
 Vt inueniret tutius, Herodes locum.
 Nescire tandem Regis exorti lare,
 Illis fatetur: saueat inceptis Deus,
 Reditum precatur; nuncient Regem sibi,
 Vt sponte Regna, seq; nascenti offerat.
 Ab Vrbe Reges, denuò stellam vident
 Et tandem ad orti Numinis veniunt pedes;
 Auriq; dona, thuris, & myrrhæ offerunt.

Vt

Ut Rex, Sacerdos summus, & mortis capax.
Renunciatur Author & Terræ & Poli.
Hinc lapsa Cælo iussa trabeatus Chorus
Exequitur, alia redit & in Patriam via.
Fugit inde Christus Pupus, & Memphis tenet.
Quippe non dies neci Christi dicata venerat.
O quanta Iesu pateris heu! blandule Puer!
Tormenta! iam te cruciat infamis necis
Lex! heu nefaste, perfide, heu! Princeps atrox!
In innocentem sanguinem? Heu magnus dolor!
Persistes lapide es durior: dirum nefas!
Sed mortis haud est tempus; incassum irruis
Armatus ense perfidus Princeps: Bene
Bene est diei conscius Christus suæ:
Diuine Princeps sceptræ qui Cæli tenes
Intende nimis precibus heu Iesu meis.
Peccata tolle: fugiat hoc pectus, scelus,
Fugetur orcus pectore è meo malus.
Tu Virgo Cæli resera amica limina;
Orbe ut relicto solus in solo tuo
Amore viuam: vos Poli ciues voco
Iesum rogare parcat ut tandem mihi.

NONVS

CHRISTI LAROR

*Gliconicis, & Monometris simplicibus,
necnon Brachicatalecticis dilucidatus.*

Mortem Innocentium sentit

COeli denique Gloria,
Mundi fastus amabilis,
Terror tartarei Chaos

Vicit

Viuit

Regnat.

Sed sentit puerum necem

Diuinus puer impiam,

Et pœnas cuperet sibi

Quam mala

Puerum

Tanta.

Christi nomen amabile,

Tu sis solus amor mihi

Dum tu victor ab hostibus,

C

Sem-

*Semper
Redis
Iesu.*

*Nil incommoda tu facis ,
Nil tu frigora pertimes ,
Nec tormenta rigentia ,*

*Mala ac
Nostra
Sentis.*

*O' dulcis, pius, O' Amor ,
O' Iesu, O' mea gaudia ,
Flamma pectora concrema*

*Nostra
Semper
Tua.*

*Heu! Heu! quam pius es mihi ,
Heu sed quam tibi tu ferus ,
Dum tu incommoda non times ,*

*Sed me
Semper
Luges.*

CHRISTI LABOR

*Hexametris, Pentametris, Sapphicis,
Adoniis, Asclepiadeis, Gliconijs, Anapesticis, præterduos
Iambos, commendatus.*

Obedientia.

M *Atris delictum, Patris decus, atq; potentis
Orbis amor, siue Orbis honos, sit victima Amoris.
Cælicolum Rex, virtutis Dominator amene,*

Sub virtute iacet, quam dedit ipse Solo.

*Dulcis heu quantum pie Christe nobis,
Orbis dum Dominus seruus amabilis,
Pectora sacris cumulata bonis*

Omnibus offers

Rex, & Cælicolum Deus

*O quæ Diuinum posset sapientia Numen
Ampla sequi, & tamquam Diuinum Numen, obire;
Tunc equidem nobis disiectis hostibus, omnes*

Virtutes fluerent flumine magnifico.

*Et dira quæq; perfidus Mundus tenet
Equidem fugaret Cælitum Regis decus:*

Tunc & iratus, rigidusq; Pluto,

*Concussus nimium fulmine Cælitum
Regis; ameno linqueret oras*

Orbe serenae

Princeps Tenariæ plage.

Me Christe æthereis ictibus excute,

Me iuuet sacrum referare Cælum,

Vt continuas ponens curas,

Quæ Mundum nimis exagitant modis,

Tandem perductus quo tu, Pater, atq; Cohortes

Cæli tempore promicant

Semper in omni,

Te fruar, & Patris gremio bone Christe quiescam.

XI.

CHRISTI LABOR

Elegis deploratus.

Pauperies.

S*olue infelices Elegeia passa capillos,
Pauperiem nudi contege & ipsa Dei.*

Sive gemis: Puero gemitus, suspiria amanti,

Solamen misero, munera grata dabis.

Seu luges; luctus sunt argumenta doloris,

Paup.

Pauperies lachrymis semper onusta fuit .
Cernis quale Deo Cælum fabricauerit Orbis ?
Quales delicias? qualia tecta, domos ?
Pauperies latuit Diuinum sorte Parentem ,
Vt pannosa prior sidera Christus agat ?
Queis se condant auis, saxosa cubilia vulpes
Nouerit, at nudus nec fera resqua Deus .
Nimirum Terras Deus ipse reuiceret hospes ;
Saxaq; in hospitium Terra nouerca daret .
Præbet saxa, cruces, lamenta, horrentia mortis
Instrumenta, gelu, frigora, pauperiem .
Quis tibi permiseras Orbis bone Christe procellas,
Vndantem proprio sanguine adegit amor ?
Quàm pannose places! lacerata vix veste renides!
Pannus hic O quantum vestiet astra tuus!
Tu mihi pannosus; mihi prodigus undiq; Christus ;
Tu mihi diuitie, sis tu in amore salus .

XII.

CHRISTI LABOR.

*Hexametris, Dimetris, Hypercatalecticis,
Archilochijs, Trimetris, Hypermetris, Alcmanijs, &
Hemistichijs, distinctus.*

Asperitas vitę.

Nunc laudes geminate Chori, geminate triumphos
 Christo perpetuos.
 Nunc Reges Orbis decoris deponite fastus
 Maiestasq; cadat.
 Dum Rex mortali diuinus captus amore,
 Aspera semper amat.
 Non hic regales hominum, Populiq; triumphos,
 Querit habere sibi.
 Nec sibi magnificis ornata cubilia pannis,
 Christus in Orbe cupit.
 Non sese exornat pretiosis vestibus ipse,
 Sed misera contentus adest.
 Quę vix crudeles repararet frigoris iras
 Atque caloris onus.
 Non sentit frigus, dum humano flagrat amore,
 O' ma-

O magnus Dei amor!

Quantas Christe tibi debemus reddere grates

Diuinas miseri!

Si tamen haud factis quas debeo soluere grates

Has animo capias

Hic te etenim semper diuino carmine laudat;

Hic te semper amat.

Discite Mortales, & dites discite: tandem

Noscite vos Regem.

Si gratum est Patriæ decus illius, ista tenete,

Consiliumque Dei.

Sic sic per valles, per montes iur ad astra;

Sic Deus ipse iubet.

Pœniteat scelerum, quæis solum parcat amanter

Sidereus Deus ipse Polo!

XIII CHRISTI LABOR

Sapphico Brachicataleſtico inſerto

*Adonio præter unum Sapphicum Acateleſticum
diſpoſitus.*

Fames, & Sitis Juſtitie.

CHRISTVS exardeſcit amore,
Et cor æterno reſerare
Munere exoptans, pius ipſe
Munera donat.

En fames Juſti ſedet ipſa
Corde diuino: ſitis inde
Eſt quoque hic Juſti, retinetque
Pectore iuſta.

Heu fames Juſti, ſitis atque
Plena, Diuino retinenda
Corde: quod noſtrum doceat iam
Pectora amorem.

Eſt famis talis via duplex
Pectori: namque una cupit ſe
Ex malis cunctis trahere, & ſic
Viueret ſemper.

Alte-

*Altera exoptat quoq; gentes
Ad suam vitam trahere: iste
Ne queant cordis prohibere*

Dona salutis.

*Corda sic nostra ecce docet nos
Numen aeternum: referet nunc
Quisquis aeterni cupit esse*

Pectus amoris.

*Sic meum pectus referare
Christe diuinoplaceat labore,
Deniq; ut sacri mihi detur*

Gloria Caeli.

XIV.

CHRISTI LABOR

Trimetro Iambo expressus:

Viuit inter externos, & differentes moribus

Q*uam Christe vitam viuis heu duram nimis;
Mortalium inter arma, siue inter dolos
Discordis inter Orbis infames plagas!
Visurus ut quid scelera, & horrendum nefas,*

D

Non

Non in latebras permoues gradus tuos ?
 Cur si tot Orbis pateris heu nostri mala ,
 Vt Populus in te semper irrumpens ferus ,
 Ex ore turpi pessima, & verba extrahens,
 Non tecta duris condita è saxis petis ?
 Heu quantus animo residet in tuo Virum
 Amor ! nec aliud queris in Mundo tibi !
 Audire miserum, prob dolor ! quantus tibi
 Audire quin lugentis altisonas preces ,
 Hinc & loquentis scelera confracta in Deum,
 Hinc & propinqui cernere infauſtam domam ,
 Vt lugeat ille, venditor querit nimis ,
 Mercator vt decipiat inquirat modum ,
 Alter quieto querit eripere loco
 Quidquid quietum: miscet hinc alter domum ;
 Hinc alter in sodalis infertur mala
 Hinc alius in celeſte iam vibrat ſua
 Iniqua verba Numen; & tamen Deus
 Hoc omne cernit & tamen corde retinet .
 Diuine Reſtor qualis in te ardens amor ,
 Ardere ſemper cernitur ſacro ſinu .
 Punis atroci crimine infectos viros
 Tu; nunc amore captus in Mundum venis :
 O ſi Beate accederes meum Puer
 Pectus; mihi quidem certus exaret Polus .

XV.

CHRISTI LABOR

*Hexametris decantatus.**Ieiunium.*

Postquam inter mortale genus perduxerat annos
 Trīginta Christus diuino animatus amore :
 Et postquam in sese Populi vibrantis iniqua
 Audiit, & patiens oculis atq; auribus omne
 In sese versum patienti in corde refixit ;
 Hinc abit & montana petit, deserta subitq;
 Tesqua, ubi continuo crudeles esse Leones
 Assuerunt, rigidiq; Vrsi sua concaua seruant ;
 Atq; ubi serpentes, & tandem animalia cuncta
 Horrifona horrentes seruant natosq; domosq;
 Vix pedibus Christus saxosam intrauit Eremum ,
 Serpentes vocat hic, Vrsos, sænosq; Leones ,
 Atq; his blanditur contactu dexteræ amantis,
 Deponuntq; iras ex imo pectore tetras .
 Vsq; adeo sacrum noscunt animalia Regem .
 Hinc se continuo lacerans, & Cælo in aperto
 Hic somnos capiens, vitam ducebat atrocem .

*O magnum, O sacri diuini Regis amorem!
 Non homines Christum nescunt; animalia nescunt!
 Heu quantum ingemuit Christus cum nullus adesset
 Hic hominum: fugitq; homines ut amore coactus
 Maiori, citius quos liquerat ipse videret.
 Proh mortale Genus! viden ut Diuinum ab amore
 Captum hominum assiduo, Numen te saepe sequatur!
 Corporis haud sentit tormentum, namq; flagranti
 Ardet amore Virum: quas nunc tibi Gloria Caeli
 Grates reddemus tanto pro munere? quis? quis?
 Hoc tantum narrabit opus? nunc annue Christe,
 Annue ut ad sacrum perductus deniq; limen,
 Te fruam, & melius Duce Te mihi viuere detur.*

XVI.

CHRISTI LABOR.

Trimeteris Iambis expositus.

Tentatio.

Montana postquam subiit, & loca aspera,
 Postquam diebus vixerat quater decem,
 Ieiunus ardet, esurit, tandem nimis.

Lamen-

Lamenta quanam traheret ex imo sui
 Cordis, videntis lumen hoc Deum pati?
 En oculus extat concavus, frons arida,
 Vbiq; macies, iam rosea pallet gena
 Mendicus hinc in corpore, & toto horridus
 Videtur ipse, lacera quem vestis tegit.
 Non hoc sat extat; maius ast opus parat.
 Humanus hostis scelera qui cuncta retinet,
 Huc iam volantes commouet gradus suos.
 Pallefcit ore mæstus, & cana coma
 Longeuus annis, vesteq; tegit horrida
 Corpus: Deumq; alloquitur: Heu qualis fames
 Instat tibi misero; Dei Natus quidem es
 Si tu, lapidibus cereris his formam dabis,
 Ut tua lapidea cerere desistat fames.
 Non panem solo vivere hominibus datur,
 Retulit Iesus: attamen Dæmon nouat
 Iterum querelas: culmen ad magni trahit
 Hic montis altum; verba tum pandit sua.
 En alta cernis, infima hinc petas loca
 Nam scripsit ille qui Poli Rector sacri
 Est, si ceciderit illico mittam Angelos
 Qui, ne molestum eueniat, hunc teneant. Deique
 Hæc verba: vicit denuo Christus, iterum
 Dæmon sacratum Numen ad culmen trahit.
 Alius, & inquit: que vides Orbis, tibi

Empyreo

Cun-

Cuncta dabo si me flexo adorabis genu.
Conticuit: at diuina tunc iussa exprimit.
Abi maligne: scriptum ab æterno sonat
Deus vnus extat, seruius soli Deo.
Abit ille, victor Dæmonis Christus fuit.
Diuine Rector humilis beu! quantum nitēs,
Dum Dis scelestus tantus, & tantum potens
In te videtur! corda tu nostra edoce
Vt humile capiant quidquid in Terris datur,
Et sic sacras ut queant laudes Polo
Cānere; perure pectus ab Numen meum.

XVII.

CHRISTI LABOR

Elegis denotatus.

Rudes Apostolos suffert.

S*Axofas linquens rupes, saxofaq; resqua,*
Ad gentes iterum dissociatus abis.

Postquam Tartareum Regem superauit Erema,

Ad Populos iterum ne superentur, abis.

Hinc cæleste decus diuino spargit ubiq;

Eloquio

Eloquio, & nosci mox iubet ipse viris.
 Despexit Superos hominum quo viseret ora,
 Heu quanto nostri flagrat amore Deus.
 Bissenis sæcunda Cohors mortalibus inde
 Eligitur, nomen spargat ut ipsa Dei.
 His semper sociatur Amor Diuinus; eosque
 Quæ sunt Diuina condita luce docet.
 Et quamuis dilecta Cohors rudis extet, in ipsa
 Attamen est totus consociatus Amor
 Dum Christus loquitur quod debent arma parare
 In virtute homines, ne superet Phlegeton:
 Accurrunt gladiosque, duos hic esse minaces
 Respondent, Christum queis tueatur amor.
 Hinc alias ex mente rudi fers Christe querelas,
 Attamen ipse tuus nil remouetur amor.
 O Cæli Rector, Terræ Moderator amens,
 Tu me diuino carminā ab ore doce.
 Tu dic quas laudes tibi vis, quos Oris honores,
 Ut tibi sæpe meus talia reddat amor.
 Nempe carens te nil possum: tu pectora sacro
 Ipse perure rogo, tu mea semper ama
 Te Virgo Diuina Parens, vos conuoco Diuos,
 Pro me vos nostro carmina habete Deo.

XVIII.

CHRISTI LABOR

*Alchaicis, Dialecticis, Alchaicis,
Et Dimetris Hypercatalecticis expressus.*

Peregrinatio.

Vides ut altum pectore conscio,
Numen benigno munere cordibus,
Amica donet dona amoris,
Ætheris ipse Deus sereni?
Infame vertit Tartareum decus,
Regemq; Auerni, sic & ab ignibus
Amoris actus, Tartara æstu
Fulminat assiduo laboris.
Nunc Sol amænis lucibus emicat,
Orbemq; complet lumine maximo,
Et luce pergit pellere Orbis,
Crimina noctuagi nefanda.
Lucens tenebras discutit impias
Errore natas: morsq; citissima,
Quæ salce adunca horrenda seruens
Continuit, reprimat venena.

Tor-

Tormenta quanto frigore perfida

Amas Iesu; spernit amor minas

Diuus niuales, & frementes

Carceris æolii ministros.

Amore sacro quippe flagrantia,

Diuina semper pectora conspice;

Acerba possunt ferre, nec sunt

Frigora, siue niues timenda.

Benigne Iesu vocibus annue,

Votisq; nostris: quidquid in intimo

Cordis videbis quæ bona; illi

Tu pius huic Dominus dedisti.

Ah dulcis: Ah quam dulcis es, & pius!

Languet cor intus semper amoribus,

Tuis benigne quis negabit

Muneribus cumulata corda?

Amica qualis me magis admonet

Manus? quo amoris munere ego magis

Flagro? meum nunc pectus ure,

Ignibus æthereæ salutis.

Tu Virgo Cæli limina splendidi

Iam pande nobis; liberius pio

Vt mox quiescentes, Iesu,

Iugiter in Patria fruamur.

XIX.

CHRISTI LABOR

*Hexametris deploratus.**Iudæorum Durities.*

VErte tuam Fortuna rotam, gradibusq; secundis
 Nunc motum cognosce tuum: quo perfida, & atrox
 Isacidum glomerata Cohors ruit impete toto
 Et gerit horrifonis armamentaria palmis?
 Scilicet in Christum rapidus velut aggere rupto
 Amnis, aquas, rigidasq; minas dispergit ubiq;
 Talis turba ferox nimio concussa furore
 In Christum furiosa ruit, verbisq; nefandis
 Cœlestem maculant faciem: rigidoq; tumultu
 Pontificum, Regumq; minas, Populiq; furores
 Substinet, & tamen hæc oculis Deus aspicit equis.
 Attamen hic cœlestē decus, diuinæq; semper
 Munera pandit amor: Populi rigidasq; cateruas
 Confundit, vincitq; simul, docet indeq; gentes.
 Sed canibus, scopulisq; loquens, nam durior ipsis
 Sēnior harpyis, truculento surdior angue
 Horrifonus voces Populus trahit undiq; atroces.

Heu

Heu quantus labor iste tibi, Diu ine laboras
 Heu quantum Populo dum Rector sperneris acri!
 Hec sunt ornamenta Orbis, sunt ista Tyranni
 Munera sacrilegi, gentisq; infamis honores!
 Ingemis heu quantum, & quantus labor instat amanti
 Sæpe tuo: cur non ignes ex AEthere summo,
 Fulmina tu iacis, & gentes disperdis iniquas?
 Sed quo ferali raptus vehor ipse furore?
 Fulmina quid quero? non hic amor extat Iesu.
 Ille pati legit ipse sibi, Populiq; furorem
 Ferre cupit, Patrio sic consulit altus Honori.
 O Cordis vita, O animæ spes integra nostra!
 O nostri dulce, O æternum pignus amoris!
 Tu mihi, tu dulci, pretioso & munere pectus
 Vre meum, dotesq; animo nunc insere nostro.
 Vos Cæli Ciues, vos quos sudisse cruorem
 Pro Christo gratum foret, hæc audite dolentis
 Verba animi: tu Virgo Parens miserere, dolores
 Exaudi nostros, diuinaq; munera dona.
 Ut tandem ductus quo Tu, Pater, atq; Beatus
 Natus, in auspicijs melioribus ipse Salutis
 Vitam immortalem immortali munere ducam.

XX.

CHRISTI LABOR

Asclepiadeis, & Gliconicis decantatus.

Male iudicari .

P Rob mortale Genus quam male conscium
 Regalis decoris: nomina, & omina
 Christi terribili fidere tu fugas

Heu! Heu quam male conscium

*Quid voces scelerum murmure concitas?**In Christum innocuum perfida gens iacis?**Qua victus rabie, queisue furoribus**Liuor sidera polluit?**Nonne hic, qui aethereos constituit globos?**Nonne hic constituit prata virentia?**Mundumq; ipse suo disposuit loco?**Ventos pressit, & Aequora?**Cognoscunt equidem cuncta animantia**Regem Cœlicolum; candida sidera**Noscunt ipsa suum; nouit & horridus**Serpens Tartarei specus**Sed*

*Sed quo verto caput? desere, desere
Infamis Populus desere tu notas,
Infando ore tuo promere perfidas*

Regem in Cœlicolum Deum.

*Heu quantum patiens Christus! ad infima
Cur non hunc Populum Tartara proijcis?*

*Heu! sed continuo comprimeris nimis
Nostris Christus amoribus.*

Quo grates tribuam pectore debitas?

Dum tu sic patiens; excipe tu meum.

*Pectus Rex Dominus, quo tua deniq;
Cœli munera des mihi.*

XXI.

CHRISTI LABOR

Iambicis Trimetris deploratus.

Murmurari.

N*efanda quonam lingua mortali dolo
Caruit loquacis? vertit in malum, in nefas
Quidquid boni extat, & mali vultu tegit.
Hæc Orbis est; assuescit in malum bonum*

Conti-

Continuo vertere, & scelus malum in bonum: ut cupit
 Hec dona Mundi: perculit & Christus malum in bonum
 Tantum: immo semper maius in scelus suam
 Vitam, scelesti semper aptabat Cobors.
 Heu quanta Christus perculit in Mundo mala, cupit
 Sed murmurantem grauius Hebreum tulit, sed non
 Et si innocentis nomine, & culpe inscius
 Tamen malignis auribus scelus: tamen
 Iniqua verba Populus inimicus trahens,
 Illum latronem dicere audebat nocens,
 Alter nefastum sceleris authorem vocat,
 Alter scelestum nomen insimulat Patris,
 Hinc & Sacerdos impius nefas putat
 Quod dicat esse Natus hic quidem Dei;
 Princeps superbus reprobat, illudit, fugit,
 Ipse Phariseus pellit è domo: vident
 Iesum sequentes protinus stultos vocant,
 Et voce sola turpius totum quidem
 In mundo amatur, effugit Mundus Deum.
 Benigne Iesu sustines tantum nefas
 Gestare Terram? non ad infernam hygem
 Infame mergis scelere turpatum genus?
 Quo fugit ira Christe? quo fulmen tuum?
 Quæ sunt nefandi sceleris heu! Deus tua
 Supplicia? crimen istud in tantum suum
 Admouit instar culminis tandem caput?

Ec-

Ecquando trifida scelera comminues face
Si nunc serenus? luce viduatum irruat
In murmurantis verticem fulmen : bonum
Omittat omne quidquid huic manet: aspera
Infamis ipsum vivere immutet nece .
Age animum in hostes irrue, extende & manum,
Fulmina vibrentur, intonet Olympus, gemat
Furore tellus pressa, Reges occidant
Et quidquid altum verticem ostendit suum ,
Infima celeribus gradibus in loca irruat .
Sed fallor heu benignus, heu pius mihi,
Orbique totis, qualis in voces trahor
Dulcis Redemptor ? amore tu magno quidem
Es ipse cupidus, cupidus es malum pati .
Nunc ipse grates qualibus reddam sonis ?
O' magne Cæli Rector, O' Iesu bone
Meis adhære precibus & meas cape
Voces precantis, scelera restingue impia .
Tu Virgo, quæ Regina confides Polo ,
Natum precare scelera quo abstergat mea ,
Ut cum miseriæ nudus ad Cælum volem ,
Ibique semper Regis in laudes serar
Supremi, amicas grata cupandas fores ;
Ut tutus abeam denique ad Cæli decus .

CHRISTI LABOR

Heroico carmine expositus.

Operum Doctrinæque Contradictio.

Qualis tanta Virum Diuinum audacia Regem
 Admonet, & sacram Doctrinam spernit ubique?
 Qualis mens hominum sacris contraria rebus
 Insurgit, scelerumque aciem diffundit in Orbem?
 Et tamen ipse humilis factus Deus, omnia suffert,
 Doctrinamque auget, pietasque innata ministrat.
 Nam si terribili compressa furore, rigensque
 Is acidum maleducta Cohors ruat undique; suavis
 Est tamen, & spernens hominum, puerumque querelas
 Vnanimis omnes dilecta colligit aura;
 Sic Diuinus Amor mortali cedit amori.
 Sed quis Amor? ruit Eumendium velut agmine facto
 Immanis Populus, pueri, iuuenesque, senesque
 Miscentur, dirumque vocant clamoribus hostem.
 Irrumpunt, obstant, lacerant, strictoque tumultu
 Horrisonis totum stridoribus æthera complent.
 En Populi sit præda Deus: manibusq; reuinctum

In

*In montem ducunt quò præcipitetur ab illo :
 Vix pedibus montem tetigit, discedit ab illis
 Ipse inuisibilis: plenus quasi nubibus aer
 Permanet, & nigra tristis rubigine Tellus.
 Hinc exaudiri linguas, strepitusq; loquentum,
 Quos vario sermone cient; vocat ille latronem,
 Ille veneficijs actum vocat, illeq; iniquis
 Commaculat verbis Diuini Regis honorem.
 Discite mortales: quali Patientia laude
 Dignetur, docet ipsa Dei: vos discite Reges,
 Qualibus est medijs adhibenda potentia; namq;
 Regis ab exemplo totus componitur Orbis.*

XXII.

CHRISTI LABOR

Elegiaco contextus.

Audacię, & Iudeorum Industrię.

NON tot contrahitur furijs Neptunus aquosis,
 Quot rapta in Christum plebs inimica ruit.
 Turbine nec tanto cadit æthere fulmen ab alto,
 Quanta venenato è pectore tela vibrat.

VIXX

F

Nec

*Nec tali fertur rabie sequere Leones,
 Quali continuo murmure seu a fremit.
 Doctrinam spernunt, iussisq; illudere tentant,
 Et Deus equali fidere tanta videt?
 His capitur, multiq; sugant, alijq; ligatum
 Inspiciunt, alios ire, redire iuuat.
 Continuo renouare modos, renouare querelas,
 Et si comprehendi possit ubiq; placet.
 Accusant alij, mox increpat vnus, & alter
 Illudit, lacerat mors, & ubiq; furit.
 Falleris at nimium Turba ingratiſſima, non dum
 Tempus quo Christus sit moriturus adest.
 Quis credat? tanto ipse malo dat munera Christus,
 Et magis est patiens, quo magis illa fremit.
 Nec timet iratas leges, quas ipse Sacerdos
 Instituit; verum pandit ab ore iubar.
 Hoc placeat iuuenes: sacras audite loquelas
 Semper, & auritis carpite mella labris.
 Hæc vestris aptate animis; sic itur ad astra,
 Hoc certus sane tramite Olympus erit
 Interea vos alta Poli, pia lumina Cines,
 Vos Regi laudes reddite Cælicolum.*

XXIV.

CHRISTI LABOR

Hexametris explanatus.

Ingrati animi Vitium.

Ingrati quicumq; animi non nouerit astus,
 Hæc legat, & seruet quæ pagina scripta docebit.
 Finge tibi monstrum cunctis quod in artibus horret,
 Ceruix nigra, comæ serpentibus undiq; plenæ,
 Ignea frons, oculis insistent fulmina bina,
 Nigrantesq; genæ, sauoq; ex ore venenum
 Continuo fundens, horrentia conspice colla
 Aspidibus religata feris; mox ubera cerne
 Felle venenata, & seuum spirantia odorem.
 Cerne manus cordi fixas, nudosq; lacertos,
 Deniq; crura, pedes, & tristia conspice membra.
 Hoc Ingrati animi nomen sibi vindicat atrox:
 Tetrius Aleto monstrum, nil turpe, malignumque
 Innocuum linquit, mala quin pro munere reddit.
 Hoc etenim semper diuinam prouocat iram,
 Causa mali primi fuit hoc, mox causa sequentum

*Et tandem gremio vitium complectitur omne
Hoc ingrata Cohors retinet sub pectore semper,
De quoquam linquit quidquam bene velle mereri;
Munera cum capiant, tunc tacto pectore iurant,
Affirmantq; simul fore se memoresq; piosq;
Plena tot, & tantis referatur gratia ut illis
Factis; excipiunt aliqui iam dona salutis:
Hinc alius natum quem multo tempore fato
Fleuerat extinctum, acquirat: qui perdidit aurum
Maiori lugens iterum completur honore.
Ille rogans tales effundit ab ore loquelas.
Si quod longæuo amisi iam tempore reddas,
Tunc tibi pro tanto reddemus munere grates:
Annue tu precibus, tu mentibus annue nostris,
Hæc mihi semper erunt imis infixæ medullis.
Et postquam benefacta capit, non noscit, at immo
Hunc spernit semper, verbisq; hunc pellit iniquis.
Vsq; adeo Ingrati vitium vitia omnia gignit.
Quo Pharisæe ruis? quo mens oblita bonorum
Inuadit Pharisæe tua? hunc tu spernis inique?
Hæc benefacta tuis stabunt infixæ medullis
Sic? animo quali facis hæc, qua captus ab ira?
Siccine derides Diuinum Numen? in ista
Versus amor prior ille tuus? sed quo debor? hæc sunt
Hæc Orbis decora, & sacris contraria rebus.
Effuge nunc monstrum, gradibus nunc effuge plenis*

Cor-

*Cordaque diuino conſperſa ab amore relinque.
 Effugiat furor ipſe tuus, te in Tartara ſunde,
 Ne tua diffundas in peſtora noſtra venena
 Et tu magne Poli Rector nunc exere dextram,
 Monſtrumque infandum diuino percutite telo,
 Inque acherontæas, Stygiasque immitte paludes
 (Quando aliter nequeat noſtro ſuperarier ictu)
 Vt noſtros animos diuino lumine aduras
 Quo ducti, in Patria te dulci corde fruamur.*

XXV.

CHRISTI LABOR

Ad Iambos, & Octonarios Acatalecticis euocatus.

Deſiderium Paſſionis.

I*Rata poſtquam ſiluit aliquantum Cohors
 Irrumpere, & nefanda liquit impio
 Ex ore verba trahere, ſic ardens Deus
 (Et corde & animo ſponſa iam dudum pati
 Tormenta) verba ab ore perfundit ſacro.
 Ecquando tandem ſponſa cupienti mihi
 Tormenta venient tempore? humano Virum*

Ra-

Rapior amore: nescio quid inferat moras
 Est grande quippe, pettus & solito amplius
 Grauat: beata denique et quando dies
 Optata veniet? Phœbe cur lucas tuas
 Gradu leui dispergis? accelera diem
 Celerique menses circulo tandem fuga.
 Sed quæ voluntas rapuit, & pati iubet?
 Nondum voluntas Patris exacta est mei.
 Hæc dixit, atque in corde mandatum Patris
 Iterum refixit: denuo ingemuit furens
 Per antra nigra, squalido dirus Iouis freto incubans.
 Tunc Christus in montana se transfert Thabor,
 Ibique dulces tendit ad Cælum manus
 Patrem precatur: annuit tandem Pater,
 Et luce missa nubibus ab altis, Polum
 Natumque Sole magis, magisque lucidum
 Ostendit alijs (scilicet secum ex suis
 Tres duxerat) mirantur & miro magis
 Continuo pandunt precibus in Cælum sonos.
 Postquam beate frontis ostendit inbar
 Redijt, & ipse pristinus vultus color
 Redijt. Beatus ille qui dignus tuam
 Videre faciem; Sole tu magis nitens,
 Diuine Phœbe luce cor nostrum reple.
 O dulce pignus; Columen O Mundus Decus
 O Patris; animos igne comburas tuo,

Nos

Nos in benigna collige Patria Deus:
 O' alma Virgo, mentis O' nostræ decor,
 Incende pectus, Natus ut tandem tuus
 Crimina repellat, nosq; permittat Polo.

XXVI.

CHRISTI SERVATORIS LAROR

Intercalari carmine deploratus.

Sudor Sanguinis.

QVo me Musa trahis? Christi q; in imagine planctus
 Plectra doces? lachrymasq; sua iam sponte cadentes
 Ire rubes? querule gemit benè modulamine chordæ
 Tacta chelys, totumq; abit in suspiria pectus:
 Quam lachrymosa places! medijs interfere verbis
 Vndantes lachrymas, versus singultibus, & vos
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Nox erat, & Cælo Solem lumenq; sugarat,
 Cum Christus numero stipatus ubiq; suorum
 Discubuit: mensæ dapibus, vinoq; repostis,
 Accipiens panem diuino consecrat ore:
 Instituitq; sacram Cererem: dapibusq; solutis,

Gethse.

Gethsemani socijs comitantibus itur in hortum
Hic ubi mandatum Patris, mortemq; propinquam,
Noxarumq; luem, sensuq; animoq; reuoluit,
Extemplo tristes hauserunt pectora curas,
Curae oculis lachrymas, mæsto suspiria corde
Extorsere graues: vos Seruatoris ab undis
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Hinc abit, & fessas tendens ad sidera palmas
Exorat Patrem: tantusq; in imagine mortis
Horror igit; tantumq; hominum effrenata libido
Præstinxit fibras, diuino ut sanguine terram
Lactarit sudor, viridantiaq; arua cruentus.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Conspice si poteris Christum vultusq; cruentos,
Rorantesq; cruore artus, languentiaq; ora,
Et suas iam mille cruces sine morte ferentem.
Sanguine rorantem tellurem conspice: quanto
Gethsemani nunc flore rubes! quos terra benignos
Parturiet fructus sacro conspersa cruore!
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXVII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Falsa amicitia.

N Ec satis inuiso pectus vomisse dolori,
 Luminaq; in fluuios lachrymis deducta cadentes,
 Nec iam purpureo terram irrorasse liquore,
 Ni quoq; amicitie violato fœdere, amici
 Præda Deus fieret, nimirum interritus ardor
 Humano generi proprium præbere cruorem
 Ne sitiat, Diuinus amat: septem plice saxo
 Obdurarat atrox ad crimina, pectora Iudas.
 Hinc abit, immanisq; subit ferale caterua
 Concilium, dictisq; viros affatur amicis.
 Christum ego prædabor: terdenis nobile nummis
 Constabit corpus, Iesumq; ad vincula tradam.
 Hæc ait, & læto responsant recta fragore,
 Hinc pretium fatale libens Turba impia spondet.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Heu quo fugit amor, pieras, sacra, inra, fidesq; bica
 Quo latuere loco? Getuli sorte Leones,
 Sarmaticaq; nives meliori sorte fruuntur,

G

Impie

Impie quo pergis? Dominum quid tradere tentas
 Siste: cruentatis viden ut furiosa Cerasiis
 Te sequitur vindicta fremens? pia sœdera Mundi
 Fracta, fides hominum violata, & vincula Legum
 Disrupta, infandum in caput exitiale minantur
 Iurata auspiciis. Sed quo rapit impetus? heu vos
 Fundite perpetuos meâ lumina, fundite riuos.

XXVIII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR.

A' Iudæis capitur.

INfames postquam nummos, & pignora mortis
 Crudeles Iudæ rabidiq; dedere Ministri;
 Instant continuo, opportunaq; tempora querunt,
 Ut Iesum capiant, captoq; illudere possint;
 Nox erat, & placidum carpebant membra soporem;
 Per sylvas, per recta Virum, per Doridis vundam
 Tuta quies alto lenibat pectora somno
 Impia sed scævis agitabant viscera tedis
 Isacidum furia, diris & corda colubris
 Armabant, furiata ruunt nocte agmina,
 Agmina, quæ ducit nocturnus transfuga lucis

Fun.

Fundite perpetuos mea lumina fundite riuos.

Comprimitur clamorq; Virum, clangorq; tubarum.

Quippe fugam metuunt, moneant si murmura Christum.

Horribiles visu cecidas, inferna putasse.

Lumina, sulphureis Phlegetonis ducta fluentis.

Talis complerat nigros late halitus agros.

Lumina mille micant, fulgentibus emicat hastis

Cynthia diuisos spargens argentea crines,

Luce loquax, inimica Deo dum tela retexit,

Luce loquax, inimica Deo dum signa colorat.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Heu Ciues! quem tela petunt? quem vincla reposcunt?

Quem metuunt chypei ciuem? mitissimus ergo

Tam cernat crudele genus, mentesq; suorum?

Dulce latus, placidasq; manus, & pectus inermis

Armatum vinclis vulgus, dirisq; catenis

Vinciat, & rabide raptent per compita turbe?

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Sed frustra: en celeri ruit impete Turba, phalangem

Hastarum, segetem chypearum, iramq; flagellantem

Armat dura suis, si quis fluit undiq; sanguis,

Protinus exugunt sitientia labra, cruores

Extractura nouos, nec sat sitisse videtur,

Nec satiasse potius, querit suis vna, recentem

Qua possit sitisse, sitim, multosq; cruores.

Qualis cum rigido rabidorum dente luporum

*Agnagemens rapitur, discerpitur, undiq; sanguis
In pretium sitis ille fluit, sic magna Tonantis
Progenies laqueos, furias, bastilia, & iras
Expertus, rabidis Solyma sic victima vinclis.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXIX.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Ad Tribunalia raptatur.

SED non he furia, non hoc fatale Tonanti
Exitium, quales Deus experire procellas!
Interea Isacidum vinclis raptatus, & iris
Tecta tenet (sive antra reor, vel tesqua Leonum)
Tecta Sacerdotis, Stygij vel flaminis, Ana.
Prohque Christe subis conuicia! qualia dextra
Dona procacis erunt? colapbos mitissime malis
Dona refers: totis iniuria viribus acta
Fœdabit pulchrum furiali sænore vultum.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
Hicine Regnator Superum? cui Regia Cæli
Æternis vigilat flammis? cui plurimus alte

Excu.

Excubat aſtrorum nitor? incenditq; ſupremas
 Luce domos? cui grande gemit ſub nocte ſepulta
 Rex Erebi, fontes pallent per inania Manes
 Antra catenatis multum indignanzia monſtris?
 Ergo ne ſerali manibus poſt terga reuinctis
 Siſtitur hic ſolio? cui ſas menſuraq; iuris
 Velle fuit, fixa ora ſolo taciturna tenebit?
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Heu Terra immanis, ſeu ſis data praeda moloffis!
 Heu rabide nigro Tigres Acheronte creatæ?
 Heu! cur iurato ſub ſedere fœdera Mundi
 Frangere Terra negat? vaſtoq; immanis biatu
 Non vorat audaces Populos ſimul ima debiſcens,
 Cur non igniuomis armata Megæra Ceraſtis,
 Terras angue, Polos discriminat atra veneno?
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXX.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

A' falsis testibus accusatur.

Prosequitur IESVS firmoq; in pectore Patris
 Aeterni mandata tenet; patiturq; benigno
 Aduersos Populi cruciatus ore, Patremq;
 Exorat semper Populo quo parcat iniquo.
 Interea saevi testis deductus ab Ane,
 Ducitur ad Caypham magna comitante ceterua.
 Tunc exaudiri voces, strepitusq; loquentum,
 Querentumq; neci causas, & mille nocendi
 Instrumenta; iuuat mala sarta iuuenta Tonanti
 Obijcere & falsis secundas testibus artes.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
 Insultant, feriunt, propellunt undiq; Christum.
 Ille Dei sobolem sese finxisse, Deiq;
 Delubrum Patrij susdeq; euertere posse
 Affingit; solitum Augusto vetuisse tributum
 Alter ait; Populoq; grauem proscribit Iesum
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Ecqui

*Ecquis non fletet tantarum ad spectra ferarum?
Mente feras video; heu nimium mihi tristis imago!
Has furor, has agitat, rabies huc pertrahit illas.
Proh dolor! exagitor. Pietas quo pulsa recedis?
Quo Leges? quo Iura? Fides? quo fœdera gentis
Quo trabis infauſto Titan temone iugales?
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXXI

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Colaphis cœditur.

Q*Valis Sole nouo Cælum lucere serenum
Incipit, & totum dispergere lumina in Orbem;
Mox in ceruleos conuerso lumine vultus
Tela trifulca vibrat, nimbisq; frementibus Orbem
Implet, & huc illuc spargens per nubila ventos
Horrisono cunctas perterret turbine terras.
Sic ingrata Cohors ruit hinc, & per strepit illinc
Vnanimis, grauib; modis tormenta ministrat.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

Vix

Vix è conspectu Cayphæ raptatur Iesus,
Cum magnam furijs comitantibus itur in aulam.
Horrifico tunc seuæ Cohors ferit aera bombo:
Non secus immundum stridens rubigine ferrum
Ignè, rubens flammante solet, quod forcipe adunca
Cum Faber extraxit, riuusq; immerfit aquarum
Stridet, & efferuens feruenti sibilat. vnda.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos
Asperat ille manu diuinos undiq; vultus.
Turpibus ille genas digitis, verbisq; flagellat;
Fustibus ille oculos, pudibundaq; verberat ora,
Quo rubor, & macies maculato insideret ori.
Qualis flos campi, cum primo rore rigatur
Purpurat, & pompam dispergit ubiq; colorum:
Quem si sortè manu, pedibusue attriuerit hospes,
Extemplo in maciem mutato murice, flexo
Vertice lambit humum, amissiq; coloribus ornat
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXXII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Conspuitur.

INsami hinc statuunt solio: vix sedit Iesus
 Cum panno placida ora tegunt: tunc omnis in ipsum
 Inuebitur pugnis, colaphisq; illudere certat.
 Iam lora intentant humeris; iam tempora crebro
 Verbere pulsa sonant; currit cruor inde per artus
 Et facies nigro tabescit sacra tumore.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Vnanimes omnes iterum facto agmine (tamquam
 Cum monumenta cadunt nimio concussa fragore)
 Verberibus, strepituq; ruunt, & viribus auctis
 In sacram vibrant faciem pitismatis iras.
 Hæcine monstra ferat tellus? ferat agmina dorso
 Carpere iter tutum, pedibus substrata nefandis?
 Tartara terrisono susdeq; agitata tumultu.
 Horrificam Terræ prolem, maioraq; cunis
 Pignora committant, non edomitura Tonantem,
 Sed pressura suæ sub vulnere cuspidis Orbem.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

H

Dine

*Diue meos vultus, liquefactaq; sanguine corda
 In lachrymas, vocemq; moue, quo pectora fundant
 In gemitu carmen, mæstosq; in carmine fletus.
 Dum morti caput obiecit mea vita, meum cor,
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos*

XXXII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Funesto carcere clauditur.

QUÆ te Christe manet saxis asperrima seuis
 Carceris atra domus: nigro Eheu! qualis biatu
 Fraëta dehiscit humus: vel compositura sepulchrum
 Vel tectura nefas: rigide quæ mortis imago
 Funereis latitat diræ caliginis umbris!
 Prolusere ortus: pannosa cubilia, vile
 Præsepe exhibuit cunas, stabula alta ferarum
 Infirmos fouere artus: nunc languida vinclis
 Membra capit durus criptæ feralis hiatus.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundire riuos.

Huc te cogit Amor. Maior tibi Christe ab Amore
 Crescit Amor, crudelis Amor, crudelis Amori

Diui-

Diuinus quo languet Amor, quo languet, & ardet.
 Saxa catenatum quæ clauditis impia Iesum,
 Vos ego ab Isacidum duris educta medullis
 Crediderim, sæuisq; fibris: percussa sauias
 Dant quoq; saxa suas, flammisq; satentur amorem.
 At vos Aeterni suspiria mæsta Parentis
 Ebibitis, vinclisq; feris edocta rigetis:
 Ast ut mollescat frigus glaciale profundi
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
 Mites umbrarum manes, quibus aera cecis
 Turbinibus texisse datur, cur conditis Orbi
 Diuinum Solem: tenebris assueta malignis
 Non tantos inimica ferunt loca sœda nitores.
 Reddite languenti, Eheu! reddite lumina Mundo,
 Et viduata suum videant modo sidera Solem.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXXIV.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Raptatur per compita.

A Vdior. En tetrīs tandem deductus ab umbris
 Christus auernalem. Caypha raptatur in aulam.
 Pallescit macie ingenti, priscumq; genarum
 Expulerat tumor ille decus: pia lumina, quondam
 Sidera, nigra tument: auro mutasse videres
 Sanguine concretos crines, & nobile frontis
 Excessisse iubar, fessosq; laboribus arcus
 Ire graues, tardoque trahi vestigia motu.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Hinc rapitur, plebiq; datur: iuuat impia circum
 Compita diuinis implere doloribus; utq;
 Sit pueris lusus; cui Reges, Regna, Tyrannos
 Sternere lusus erat: nimium tua fata reponis
 Isacidum male sana Cohors; loca cuncta cæcinnis
 Immodicis resonant, rident iuuenesq; senesq;
 Et mala capta Nurus, factura nepotibus umbram
 Excidij, risus lachrymarum præscia pandit!
 Heu lachrymis deflenda dies respersa cruore,

Vulne-

*Vulnera, quæ nostri fuderunt sacra Parentis,
 Vulnera, quæ saue gentis fecere catenæ,
 Vulnera, quæ æterni pectus non fugit amoris.*

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Ridet ouans Solymæ vulgus, lachrymatur Iesus.

Mens ignara mali, nequidquam insana vagatur,

Non sibi dat lachrymas Christus, non vlla laborum

Ilias æternis lachrymarum flumina ocellis

Suffecisse potis: Populi flet amara superbi

Damna: superpositum noxarum frigus, amorem

Eliquat in fletus; flentem vt comitemur Iesum,

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXXV.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Stultus iudicatur.

N*Vnc te Christe vocat Pilati Regia; tandem
 Ingruit horrendus turbo: dirisq; minatur
 Innocuo capiti furijs ubicumq; procellas.*

*Panditur interea portis bipatentibus antrum
 (Antrum immane ingens Solymæ informe Leonis)*

Huc

Huc fertur, trahitur, rapitur, laceratus Iesus,
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Hostiles coeunt animi: Pilatus Herodi

Forte inimicus erat: iungunt in fœdera dexteras,
Exarmanque animos Diuini in funera Regis.

Ille in amicitia pignus committit Herodi,

Impingitque scelus: nimirum odia aspera vincit

Exitiale odium: Iustique in morte, nocentes

Deponunt iras, caput & vibrantur in vnum.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Veste alba induitur Christus, seu pacis Author

Seu doctus fera bella aliquando in pace latere,

Omnibus hinc risus, & fœcte ludicra scenæ

Panduntur spectacula: sacer tenet ora Tragedus

Fixa solo, ploratque suæ noua crimina plebis.

Hæc te Supremum Superumque, hominumque Potentem

Purpura Christo decet: Stygios non ullus in usus

Ire nitior melius visus: nec candida solis

Nubila deliquium nitidis secisse sub umbris.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXXVI.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Dedecus amicorum , & inimicorum Triumphus

NEC satis est stulti circumdare veste Tyranno,
 Quin etiam Solyma iussit per compita ferri.
 Heu quo fugit honor? decoris quo fugit honestas?
 Tantane vos cepit vestrae fiducia dextra
 Isacides? tanta non scuit Tartarus ira ,
 Non adeo rabidum trifido tria guttura pandens
 Cerberus ore furit: cuius potuitque canendo
 Flectere tabificum minitanti colla venenum
 Vatis Apollinei numerosa potentia plectri.
 At vos qui dulces hausistis luminis auras
 In terris : quos non scui genuere parentes ,
 Flectere non potuit dulcis clementia vultus,
 Nec species decorisque sacri venerabile lumen.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite rinos.
 Nonne hic qui duris erumpere rupibus undas,
 Isacidum Populis potuit saxosa per arua,
 Ardentesque vias, solisque vrentis arenas?

Cum

*Cum patriæ Ductor gentis miseratus hancem,
 Arentemque siti Populum, celeste precatus
 Auxilium, baculo percussit saxa potenti,
 Eduxitque undam diuinæ verberare virgæ:
 Tunc cunctis dixit bibite: undantemque bibistis
 Attoniti ignotam miranti marmore lympham.
 Et tamen hunc stulto heu! stulti decoratis amictu?
 Vt sese palmis, quas mox strauistis amici,
 Vocibus vt festis stulta indumenta maritant!
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXXVII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Barabbæ postponitur.

SED canibus, scopulisque loquor: viden vt fera surgat
 Isacidum soboles, facilis scire Tonanti,
 Ingeminetque sonos, Pilatique ante Tribunal
 Raptetur Christus? causam nouisse iuuabit.
 Crudelem scelerosa iubet renouare dolorem
 Impietas, dirumque nefas, moresque ferarum
 Mæstis flere modis, & lamentabile funus.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Mos

*Mos erat Isacidum Populo sub Paschatē quendam
Dimisſiſſe reum mortis, vitæque latronem.*

Clarus ibi ante alios permulta cæde Barabbas

Seruabatur adhuc, iugulum crudele daturus :

Heu quoque Chriſtus erat ſæuæ ſacra victima mortis.

Isacidum tamen in Chriſtum ſententia mortem

Vibrat, & effræni poſtponitur ille Barabbæ.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Heu quales furias, & lamentabile bellum

Chriſte ſubis! toruas acies, Populumque rebellem

Iræ indulgentem pateris, longoque negantem

Supplicio leges, & funera mille parantem.

Vera Dei ſoboles hæret, fremit impia circum

Plebs orco deuota caput, multumque nocendi

Prodiga: triſte odium linguis, atque ore proteruo

Euibrat, inſanum numquam domitura furorem

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXXVIII.

CHRISTI SERVATORIS LAROR

Verberibus afficitur .

SIC est. Damnetur Christus , viuatque Barabbas.
 Quis tamen attonitos gelidus tremor occupat artus?
 Quisue sonat turbo ? trepidas quatit impius aures
 Vnde fragor ? miscent iurata elementa procellas ?
 An sese inter signa cient cœlestia bellum ?
 Per mare sanguineum lacero temone , resactis
 Remigibus , summi disrupto pondere mali
 Naufraga cymba fluit : furit hinc Caurusque , Notusque
 Horrendumque gemit ; furit illinc Africus , isthinc
 Auster inundanti ventorum mole flagellat :
 Verberat hinc totis innixus viribus Euris .
 Fundite perpetuos mea lumina , fundite riuos .
 Infelix furias per tot , tot cymbula fluctus !
 Quæ portum dabit aura ? Notus ? sed perstrepat usque ;
 Africus ? at furias non dediticisse fatetur .
 Caurus ? barbaricas non dum furor exiit iras .
 Terribilisne Auster ? sed per tua damna tumescit .
 Nulla salus , nisi quam præstat patientia : & ecce

Expo-

*Exposuit durum patientiā meīs honorem :
 En vltra herculeas monumentum insigne columnas
 Vna columna micat : non plus tibi scribimus vltra
 Nobile concussæ monumentum insigne carinæ.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .*

*Heu quis adorato mœstum vœtigal aquarum
 Naufragio neget? vndanti inuat equore triste
 Immerfisse caput, inuat & dare flumina ocellis,
 Queis natet eruptus cordis per vulnera sanguis .
 Heu vos, dum fundunt mitissima terga cruorem,
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .*

XXXIX.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Spinis coronatur .

SED postquam nostri persulcauere Parentis
 Terga flagella, cruor terram lactauit, ab illo
 Disceret vt Tellus mitescere sanguine, & ipsum
 Disceret à miti mitescere sanguine marmor .
 Protinus vt Regem possent decorare; dolorum
 Vt melius Regem possent redimire; rubetis
 Heu dolor! heu! grauido fixerunt tempora ferto.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .

Parcite vos spinæ, si non fera pectora , vestro

Parcite, si qua fides, insigere tempora Regi :

Sit satis in furias acuisse minantia monstra ,

Sit satis heu! miti, minitatas vulnere, Regi

Parcite: ab innocuo tenerescere discite rore .

Sed saxis, spinisque cano: nam seuior ipsi

Carnificum truculenta phalanx ruit impete toto ,

Supremum pressura Deum sub carne latentem .

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .

En pia spinoso diademate tempora cingit ,

Ut quas ille rosas cruor ederet, ornet auito ,

Spina satellitio, Maiestatemque figuret .

Spinæ, crudeles spinæ: queis mitia Christi

Tempora confixisse datum, vos inter amarem

Viuerè, vos inter mea crimina viuerè spinæ .

Illa ego crediderim stimulis bene saucia vestris

Mutatura vices, Et quæ mea pectora figunt ,

Figeret è vestra deductum cuspide vulnus .

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos

XL.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Illusio Regni Christi, & de verbo Ecce Homo.

SED ne regali sceptri vacet ille decore,
 Sceptrum turpe dedit sub arundine: turpius ultra
 Te Regem, te Christe vocat: fatale sed absit
 Nomen: at adsit adhuc, sceleri ne nomina desint.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Interea Pilatus adest: Christumque cruentum
 Vndique conspiciens, Populo monstravit iniquo
 Ut pietas tandem lacerati corporis, illis
 Vltius cohiberet opus, prohiberet & iras:
 Ecce Homo, Pilatus retulit: tamen aspera clamat
 Turba frequens, Hominemque neci deuouit iniquæ.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Isacides quis corda furor? quæ liuida mentes
 Abripit ingluuias: satis est spreuisse Tonantem,
 Sit satis, in terras Maestas magna Tonantis
 Consultura Orbi mortali in carne volatus
 Explicuit, patiturque scelus Deus ipse suorum.
 Nec tamen exitiale odium posuistis iniqui?

Hcu

Heu homo ! mortali quantum trux fenore liuor
 Mente stetit ! quantos homo perpeffure labores
 Chriſte venis ! Nomen nimium pœnale tuliffi
 Chriſte meum ! noſtro quantum velatus amiſtu
 Impeteris ! (primi crudelia fata veneni)
 Sanguine prob quanto libertas noſtra coempta eſt,
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .

XLI.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Mortis Sententia.

QVIS mihi damnatas iam mœſto è vertice laurus
 Excutit? effugere altum ſpirantia Phœbum
 Serta comæ; periſſe vittis labentibus ultro
 Vatum honor; & miſeram fronti mihi ſerpere taxum
 Heu patior ſerale canens : non flumina Cyrrhæ,
 Non totis Cephifon aquis, undasque reuoluam
 Pieridum, quando ſeuæ Vox liuida turbæ
 In caput innocuum necis impia fulmina vibrat .
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .
 Seruabat Pilatus adhuc miſeratus Ieſum,
 Sed male ſana Cokors ſtridoribus æthera complet ,
 Cæſa-

*Cæsareumque odium minuitur, & impia tandem
Arbitrio potuit pietatem vincere; Christus
Damnatur morti, heu lachrymæ! male cauta libido
Extorquere potest supremum è corde furorem.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Siste cruentatis fulmen signare tabellis
Ambitiosa lues: tales non Græcus in usus
It Calamus, funditque nocens non ille venenum.
Scilicet innocuum premit ambitiosa cupido,
Et leges, & iura, fidem, pia fœdera gentis
Vna negat: iuuat humano indulgere Tyranno,
Et spreuisse Deum: fonti dare thura furori
Thura ablata Deo: vanis sed quæstibus auras
Vox ferit; ille truci signauit funera dextra
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Cruce oneratur .

I Amque catenatis sulcatum terga flagellis
 Immanes capiunt; grandi trabe terga fatigant.
 Insuetum pondus ! bisennis sarcina grandis
 Vix gestanda viris ! quo te tuus impulit ardor
 Heu Cælestis Atlas? sunt hæc tua membra tenellæ
 Iam primum consueta cruci? prolusit acerbe
 Heu nimium, auspicium nimium fatales; tenellas
 Vertit in arma trabes, & quæ tibi luserat olim
 Trabs, in damna suo tua pondere iurat: amicos
 Quæ dedit amplexus nunc mortem amplexibus ambit .
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .

Dum Cæli pennata Cohors, loca questibus implet ,
 Insuetos mæsta contestans voce dolores
 Diuinus quos format Amor; date flumina nostris
 Luminibus Cæli mentes , ut fletibus altis
 Queis Cælum impletis, Terræ sociata gementi
 Responsent mæsto centena cacumina bombo .
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Vos animi, scelerum, quicumque adamante rigetis
 Flecti-

*Flectite Diuino crudelia corda cruore ;
 Dum gemitus Terris, gemitus dum perstrepat astris ;
 Dum gemit horrendo sub pondere mitis Iesus ;
 Labentique gradu, dubio pede compita lustrat ,
 Caluarij quando immitis iuga liuida montis,
 Aonias damnant rupes ; largusque cruoris
 Ipse Deus, viuos occluso è pectore fontes
 Ire dedit, multoque artus decrefcere riuo ;
 Fundite perpetuos mea lumina fundite riuos .*

XLIII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Cruci affigitur .

I*N terea summi venere ad culminis arcem
 Caluariæ; tetra confurgit vertice, saxis
 Pensilibus, fractaque minatur rupe ruinam.
 Hic igitur scelerata Cohors (sua fata reponens)
 Affixum triplici ferrato dente tigillo
 Immanes posuere Deum: ne criminis absint
 Heu socij, geminos inter mactatur amicos ,
 Hinc atque inde latro, gemit ictibus undique lignum
 Artubus æternis sternens ferale pheretrum .*

VLIX

K

Fun-

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

*Sic patitur sine more Deus, lethaleque lignum
Purpurat, & misero latè stillantia tabo
Membra fluunt, nutantque oculi, riget horrida frontis
Gloria, lucentesque genas iam mortis imago
Inficit, extremos animæ extinctura calores.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Quin beu! dulce fuit triplicata cuspide, quercu
Altius implicitum, mediæ inter funera culpæ
Assiduis spectare oculis, aurasque cadenti
Ore recedentes, gemitusque audire supremos:
Et nondum absumptæ vires, non aspera metam
Fert rabies, nondum motus, animumque furentem
Temperat impietas: fixumque in robore Christum
Altius attollens, famulantibus inserit astris.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XLIV.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Spatium vitæ in Cruce.

DIVE gemis? gemit aura simul: suspiria promiss?
 Et quoque cælestes promunt suspiria luces.
 Heu quæ Divino non aura parentet amor?
 Heu dolor! heu lachrymæ! totum crux horrida corpus
 Suspendit, laniat quæ artus; caput erigat? illud
 Altius insigunt spinæ. Inclinare iuvabit?
 Proh dolor! hostiles labor est spectare suorum
 Duratosque animos: pedibus manibusque libratum
 Sustineat corpus? manibus pedibusque refixis,
 Incumbit totum geminato in robore pondus.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Fronte cruor fluit in vultus; sanguisque cruori
 Undique miscetur: sacros sitibunda liquores
 Ora bibunt, satiantque infernos sanguine Manes.
 Væ tibi Væ Solymæ: quam mox dolor obruet! iras
 Proh quales furij agitata explebis! acerbas
 Stragibus edicent hæc saxa loquacia strages
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

*En Sol ætherei miseratus funera Regis,
Obscura nitidam texit ferrugine frontem;
Æternam Terris mini tatus fundere noctem,
Passurusque simul diros ardere cometas;
Scinduntur montes, franguntur marmora duris
Frigidiora animis, minus at crudelia; circumque
Omnia dant gemitus morituro elementa Parenti.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XLV.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Illusio veritatis.

V*NVS ad hæc ridet Populus Solymeus: & acres
Verborum stimulos adigit; blasphemia nomen
Quale ferit, turpesque inimica intexit honores!
Christe labor tibi qualis erat sufferre tuorum
Infames voces, convicia spicula lingue!
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
Hiccine, Gens Solyme, Doctor? nonne iste Magister
Ciuiibus optatus, Patriaque? & cuius ab ore
Dulce diu pendere fuit? qui lumina Legi
Reddidit obscura, nitidaque in luce locauit?*

Nonne

Nonne triumphales per compita festa fragores
 Doctrinae vouit Populus? duodennis honores
 Nonne inter legis Doctores ille disertos
 Obtinuit spectante Polo? Solymæaque Templa,
 Templa Patris, sacra decorauit acumine lingua?
 Anne Puer placuit, teneræ quia fulmina vocis
 Nondum terrebant vitiatas crimine gentes?
 Et iuuenis nocuit? facili per inania saltu
 Deseruisse crucem poterat, nisi meta laborum
 Humani generis foret illa, & pignus amoris.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

At frustra; intendunt odijs, verbisque malignis.
 Aeternum maculant Diuini Regis honorem.
 Non tot criminibus foedam Diomedis in aulam
 Inuehitur Thebanus atrox; non Thessala tanto
 Dicitur insignis mirante venefica Mundo;
 Quot Christo obijciunt: sedisque per aera votis,
 Obluctantem animam, corpusque doloribus angunt.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XLVI.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

A Eterna Iudæ, & alterius ex Latronibus damnatio.

Ille tamen gemit æternis damnata suorū
 Membra, animasq; rogis. Amor est qui affligit, Amoris
 Ire timor solitus, dolor ire pedissequus, angit
 Ille Deum humani sceleris sub mole, dolorque
 Damnatae prolis Divinum beu! torquet Amantem.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos
 Indoluit Christus scelerati ad funera Iudæ.
 Proditor ille, truci dedit impia colla capistro,
 Consciuitque sibi mortem crudelis, verumque
 Nouit, & indoluit Iesus, gemitque latronem.
 Tartareis volutantem undis, timuitque Nepotum.
 Crimina tætareis nimium iam debita Regnis.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Proh quam mitis amor! patiens mortalis in usum
 Expedi hæc Christus: sed parce pijsissime Iesu
 Parce tuas lacrymas, & fletus perdere sacros.
 Ille tibi mortem numerosam, & crimine, & auro
 Intulit; hic sæuis insultat in arbore verbis;

Lædit

Lædit uterque, fremit, torquet fera fulmina uterque,
 Quorsum amor, & singultantis suspiria cordis?
 Hos tamen esse sui pretium testatur amoris:
 Hos gemit amissos, nihil & iuuisse cruoris
 Diuini pondus, labor est immanis Amori.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos

XLVII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Ex doloribus Sanctissimæ Virginis.

A H? qualem nunc Virgo gemit te Natæ, cruentas
 Effundentem hyemes, Sterilem dum flumine largo
 Vincis humum, & nimio inuoluis sub sanguine collem!
 Hicçine ait Natus meus? hic mea vita, meum cor?
 Quem gelidum foui gremio, dum mulsus Orion
 Incumbit terris, duro quem gramine mersum,
 Spirantemque leues somnos, primasque trahentem
 Ore auras, rigidi seruavi munere tecti?
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Tu Matrem lenire frequens, cum læta sereno
 Gaudia ridebant vultu, placidusque natabat

Fronte

Fronte decor, dum Nate tuum mea brachia pondus
 Dulce grauat, nostrumque rudi sub murmure nomen
 Frangis, & audite properas seruire Parenti:
 At mihi nunc superest mœror, nunc lumina tristes
 Eliquat in lachrymas: heu te iam fluminè rubro
 Largius undantem cerno, crinesque maligno
 Germine concretos, & persulcata flagellis
 Corpora, quam longum hostiles experta lacertos.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Sic gemit alma Parens, & singultantia verba
 Longius ire vetat plenus dolor. Hic tibi grandis
 Christe labor, iuuat immensum sufferre dolorem
 Virginis, hinc proprios materno fonte labores
 Diue rigas, pondusque auges, quo sarcina tandem
 Languentes artus, languentiaque ora resoluat.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XLVIII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR.

Solitudo in Cruce.

Forte tamen solamen erit pia turba suorum,
 Qui modo singultu, mœx & labentia tarde
 Tempora plorando fallant: sed nulla dolores
 Causa leuat, lenitue quies: languentia Matri
 Lumina conuertat & maior detorquet ab illa.
 Hostiles cernat turmas & videt horrida cœci
 Instrumenta animi: Socios vidisse iuuare:
 Sed fugere: suis tantum sociatus ab umbris,
 Christus, vicina proludit imaginè mortis.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
 Diue meos fletus roranti aque ora benigno iuit.
 Sidere cerne: meis responset vocibus Echo.
 Flebilis, atque tuis agitetur nania somnis.
 Dum Patrem exorat: Natus, queriturque relictus.
 Cur ita clamat? Amat: Bone Iesu iniustus amori est?
 Hic furor. Vror aut, tanto quid restat Amori?
 Vsque Moris: Ergo noster amor tibi finis? Hic Vnus.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Alle

L

Col-

Colles, umbrosi colles, quos horrida circum
 Nubila funereis terrent obducta fauillis,
 Exululate simul, mæstoque per aera planctu
 Succussæ regemant valles: quo mitis, & ardens
 Saltem inter lapides pietatem inuissat Iesus.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XLIX.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Felle, acetoque potatur.

INterea sicut altus Amor: curritque cruentus
 Miles, arundineo potum cratere ministrat.
 Nectareos huc Hybla suos ferat vda liquores,
 Cecropiasque ferat volucres huc dulcis Hymettus;
 Quo pia diuinis dent veltigia labris.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Impius ac Populus Solymæ miratus biantem,
 Arentemque siti Christum, fera fella, & acetum
 Suppeditat calamo, turgentiaque ora veneno
 Implet auernali: sic est: siciebat Iesus
 Sed sitis illa animis, non explebatur ab undis.
 Isacides, animos calamo leuiore ministrant

Felle

*Felle venenatos, & aceto criminis acres.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Sed inuat epoto per pocula dira veneno
Consuluisse siti; mutabunt monstra figuras
Tacta labris: sacro exuget fera spongia ab ore
Cæli delicias, nectarque nitentis Olympi.
Heu quales fert liuor aquas! quæ semina mortis
Ebibit heu! vitæ, furijs præstantibus Author!
Hæcine vina tuis sponsalibus impia proles
Miscuit? has Pharium littus fugientibus undas
Ire dedit? similes forsan fera turba bibistis?
O lachrymis si fella meis, si triste venenum
Misceret mæror! mæstus quo lumine utroque
Ire liquor posset, mæstoque è pectore voces.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

L: & Vltimus:

CHRISTI SERVATORIS LABOR

EXPIRATIO.

EXVE *purpureum Stygijs Hyperiona flammis
Incestata dies, & toto squalida Cælo
Nubila protendens, caligantesque favillas,*

Horrendum testare nefas, & seua Tōnantis quat-
 Funera centenos nimium lugenda per annos
 Huc Superi vestros fletus, agrumque dolorem
 Exercete oculis, summi dum pallida Regis
 Ora cadunt, iamque in mortem ceruice ruenti
 Impia languentes oculos in funera claudunt
 Heu! moriente Deo; Eheu! emoriente Tōnante;
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Ergone tam dirum cæco Styx inuida fundo
 Ausa nefas? potuit tantos armare furōres
 Humenidam iurata Cohors? manibusque cruentis
 Ire Deum contra, & totis scire Cerasis
 Heu! moriente Deo; Eheu! emoriente Tōnante;
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Quin ecce (infandum scelus) exitiale frementas
 Proiecere Deum Isacide, sanctumque cruorem
 Calcarunt, odere nouæ promissa quietis
 Fœdera, & Æterni Regnum dotale Parentis.
 En ruit arrecta constructus cuspide miles
 In latus, & iuuat immmani præcordia ferro
 Implere, & summas scrutari in pectore fibras;
 Scinditur, ac toto sumat de vulnere sanguis,
 Molle rigans artus, tepidumque bastile, sub altum
 It pectus, donec sub vitæ arcana sepultam
 Exijt, & crudo didicit mitescere ferro
 Heu! moriente Deo; Eheu! emoriente Tōnante;

Fun-

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

*Ecquis erit nostris lachrymis modus? excute magnos
Terra sinus, furiasque truces in debita cedes
Obrue, & insanos expirent nigra tumultus
Tartara, quos dubio formidet cardine Cælum.
Heu! moriente Deo; Eheu! emoriente Tonante;
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Iamque tibi Sol, alma diem nox obuia totis
Eripiat Terris, piceaque innuba serenum
Inuoluat. Tuque vlerices funesta per umbras
Desine fraternos imitari lumine vultus
Prodigiale rubens, sed pallida funere tanto
Merge profanatum tenebris horrentibus Orbem.
Heu! moriente Deo; Eheu! emoriente Tonante;
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Heu, quo me Tellus gremio, quo littora portu
Accipiant, Summi videam ne fata Parentis?
At vidisse iuuat. Viden ut suspensa labanti
Corpore membra cadunt? seuis infixaque clauis
Dextra gemit? fundunt diademata dira cruorem,
Fundit ubique latus, currit cum sanguine lymphæ.
Heu! moriente Deo; Eheu! emoriente Tonante;
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Diue meas lachrymas, madidos & fletibus artus
Cerue roos, dum mœsta tuis mea lumina riuus
Fontibus assiduis, cristisque liquore parentant.*

Heu!

Heu! fletus renouate Poli, Aligerumque Phalanges
 Vosque sub aetherea rutilantes arcu saeuilla
 Grande decus Celi, lucisque micantis Olympi,
 Condite funesto tectum velamine lumen,
 Tristis & aethereum ferrugo mordeat aurum.
 Heu! moriente Patre; heu! viæ moriente Magistro;
 Fundite sanguineos mea lumina, fundite riuos.

FINIS.

Ad laudem, & Gloriam Omnipotentis
 Dei, Beatissimæque
 Virginis Mariæ.

